

הנושא: הפרשה לפנסיה חובה לגבי בעלי שליטה

בחברה מועסקים כעובדים שכירים בעל השליטה ובני משפחתו. האם החברה שבבעלותם חייבת להפריש עבורם לקופת פנסיה? האם יש לראות באי הפרשה בידיעתם ובהסכמתם משום עבירה על החוק?

תשובה

צו הרחבה (נוסח משולב) לפנסיה חובה (להלן – **צו ההרחבה**) חל על כל העובדים והמעסיקים בישראל. אין בעל שליטה ובני משפחתו המועסקים בחברה כעובדים מוחרגים מצו ההרחבה, כל עוד אינם מופיעים בחריגים המיוחדים, כגון מי שטרם מלאו לו באישה – 20 שנה ובגבר – 21 שנה, מי שמועסק פחות משישה חודשים וכו'.

משכך, על החברה להפריש לקופת פנסיה עבורו בעל השליטה ובני משפחתו המועסקים כעובדים שכירים. אחרת, תהיה זו הפרה של צו ההרחבה. הפרה זו מקבלת משנה תוקף כאשר כיום חלה חובת הפרשה לקופת פנסיה לעצמאים בהתאם לחוק ההתייעלות¹. על אי הפקדת תשלומים לקופת גמל לקצבה של עצמאיים עד תום התקופה להפקדת התשלום, הנחשבת לעבירה, מוטל קנס בסכום של 500 ₪.

האם יש לראות בהפרה זו של צו ההרחבה עבירה על החוק והאם מוטלת סנקציה על עבירה זו ומהי?

סעיף 3 לחוק להגברת האכיפה של דיני העבודה, התשע"ב-2011 (להלן – **החוק**) שנכנס לתוקף ב-19.6.11 מטיל עיצום כספי על מעשה המהווה הפרת הוראה בחוקים שונים המפורטים בתוספת השניה לחוק. סעיף 3(3) לחוק מטיל עיצום בסך 35,000 ₪ על הפרת הוראה המנויה בחלק ג' לתוספת השנייה ואם מדובר ביחיד - 17,500 ₪. פיסקה (15) בחלק ג' לתוספת השניה מונה כהפרה "תשלומים מכוח צווי הרחבה בעניין פנסיה". סעיף 4 לחוק מוסיף על העיצום הכספי 2% ממנו בגין הפרה נמשכת לכל יום שבו נמשכת העבירה.

ייזום ענישה כזו צריך להיות מצד "הממונה", שהינו מפקח עבודה בכיר שמינה השר לעניין פרק ב' לחוק. ייתכן וזו שאלה של מדיניות, דהיינו עד כמה שר התעשייה המסחר והתעסוקה יחפוץ לנקוט באמצעים כנגד מעסיקים של עובדים שהם בעצם גוף כלכלי אחד.

¹ חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2017 ו-2018), התשע"ז-2016 - פרק ב': הסכך וסיוע לעצמאים (פורסם: ס"ח 2592 התשע"ז 29.12.16, 217).